

Research Article

ชาวจีนยูนนานหมู่บ้านห้วยผึ้ง ดอยแม่สอง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย YUNNAN PEOPLE IN BAN HUAI PHUENG VILLAGE DOI MAE SALONG, MAE FAH LUANG DISTRICT, CHIANG RAI PROVINCE

อิสรียา ดวงคำ* และ ณภัคกัญญา ตรารุ่งเรือง

สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Issareeya Daungkam* and Napakkanya Trarungruang

Chinese Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Dusit University. Bangkok, Thailand

*E-mail: mumu_liya@hotmail.com

Received: 2021-01-19

Revised: 2021-03-05

Accepted: 2021-04-28

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาประวัติความเป็นมาพลวัตประชากรชาวจีนยูนนานในจังหวัดเชียงราย โดยศึกษาจากเอกสารรวมถึงการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะประเด็น โดยการเลือกหมู่บ้าน มีการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่มีบทบาทสำคัญต่อชาวจีนในหมู่บ้าน คือผู้นำของชุมชน ผู้นำที่ร่วมก่อตั้งชุมชน อาจารย์ ประชากรที่อาศัยในหมู่บ้านห้วยผึ้ง โดยวิธีการสำรวจเก็บข้อมูลจากการทำแบบสอบถาม รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสถิติ และนำเสนอบทความโดยวิธีการพรรณนา

จากผลการวิจัยพบว่า จังหวัดเชียงรายและมณฑลยูนนานของสาธารณรัฐประชาชนจีน มีตำแหน่งที่ตั้งที่ใกล้เคียงกันทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากภูมิประเทศของทั้งสองเป็นเขตภูเขาและมีแม่น้ำอันอุดมสมบูรณ์ที่เป็นแหล่งรวมกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายมาตั้งแต่สมัยโบราณ ก่อให้เกิดเส้นทางเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่ใกล้ชิดกับทางมณฑลยูนนานมาอย่างยาวนาน ภาคเหนือของประเทศไทย มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกับมณฑลยูนนานเป็นอย่างมาก โดยจังหวัดเชียงรายเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีชาวจีนยูนนานอพยพจากผลกระทบทางการเมืองภายในประเทศเข้ามาพร้อม ๆ กับกลุ่มก๊กมินตั๋งหรือที่เราเรียกว่าจีนคณะชาติ ถึงแม้กลุ่มชาวจีนยูนนานจะได้รับผลกระทบจากกระแสโลก สภาวะสังคมและกลุ่มคนชาติพันธุ์อื่นที่อาศัยอยู่ร่วมกัน แต่ชาวจีนยูนนานก็ยังคงยึดถือวิถีชีวิตที่เป็นอัตลักษณ์แบบจีน

ยูนนานดั้งเดิมจากการเป็นคนไทยเชื้อสายจีนที่มีความเป็นไทยผสมผสานความเป็นจีน และยังเห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษาได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาเหนือ ภาษาชนเผ่าต่าง ๆ โดยอาศัยอยู่ร่วมกันเหมือนกับชื่อสถานที่ตั้งที่ชื่อว่า เหมยชื่อเลื้อ ที่แปลว่าสันติ

คำสำคัญ: หมู่บ้านห้วยฝิ่ง ภาษาจีนหลานชาง ชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านห้วยฝิ่ง

ABSTRACT

The study is quality research, aiming to study the dynamic history of Yunnan people in Chiang Rai. The methods include documentation, in-depth interviewing by picking villages, interview primary sources that have prominent roles in their villages such as leaders, co-founders, professors and citizens living in Ban Huai Phueng Village. Other research methods include data collection, questionnaires and descriptive research.

The research revealed that Chiang Rai Province and Yunnan Province in China are located in close proximity due to their mountainous terrains and rivers that have been shared by the ethnic groups since the ancient period. These groups built economic and cultural connections which are close to Yunnan province for a long time. The northern parts of Thailand also have cultural backgrounds similar to Yunnan's. Chiang Rai is the place that Yunnan people along with The Kuomintang, often referred to in English as the Nationalist Party of China immigrated to. Even though these Yunnan people were affected by worldwide trends, they closely upheld their traditional ways of living which were integrated by Sino-Thais and the conventional Chinese. This was reflected in the multi-language usage like Thai, Chinese, Northern Thai, and local ones. They lived altogether like the establishment, Mei Si Luo, which means peace in Chinese

Keywords: Ban Huai Phueng Village, Lan Chang Chinese, Yunnan population by generation

บทนำ

ในปีพ.ศ.2492 การเมืองภายในประเทศจีน ได้เกิดการแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายรัฐบาลจีน ภายใต้การนำของนายพล เจียงไคเช็ค พรรคก๊กมินตั๋ง และ ฝ่ายคอมมิวนิสต์ภายใต้การนำ

ของเหมาเจ๋อตง ทั้งสองฝ่ายต่างมีกำลังทหารของตนเอง ทางฝ่ายเจียงไคเช็คมีกำลังทหารส่วนหนึ่งที่เรียกว่า กองพลหน่วยที่ 93 ได้ปฏิบัติการอยู่ในแถบคุณหมิง มณฑลยูนนานทางตอนใต้ของจีน

ทำให้ทั้งสองฝ่ายเกิดการสู้รบกันอย่างดุเดือดสุดท้ายแล้วฝ่ายคอมมิวนิสต์เป็นฝ่ายได้รับชัยชนะส่งผลให้กลุ่มคนฝ่ายพรรคก๊กมินตั๋งเกิดการอพยพ โดยมีบางส่วนเดินทางไปที่ประเทศไต้หวัน ส่วนกองพลที่ 93 ได้ทำการถอยทัพไปเขตประเทศพม่า และถอยมาเรื่อย ๆ จนมาถึงเขตรอยต่อของประเทศไทยกับประเทศพม่า บริเวณจังหวัดเชียงรายได้แก่ ดอยตุง ดอยแม่สลอง ดอยเทิดไทย โดยมีทั้งกองกำลังทหารและชาวบ้านที่ไม่ต้องการอยู่ภายใต้การปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีน ระบอบคอมมิวนิสต์ จึงติดตามมากับกองพล 93 หรือที่เรียกว่ากองทัพจีนคณะชาติ และด้วยผลงานการช่วยประเทศไทยสู้รบ จึงได้รับการอนุญาตให้ตั้งรกรากอยู่ในแถบบริเวณชายแดนทางภาคเหนือของไทยจนปัจจุบัน

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดหนึ่งตั้งอยู่ทางภาคเหนือสุดของประเทศไทย อยู่ตรงบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งมีแม่น้ำโขงไหลทะลุผ่านไปยังประเทศจีน ลาว และพม่า ซึ่งเป็นเส้นทางที่สำคัญมาก จากระยะทางท่าเรือของประเทศจีนมายังอำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย รวมแล้วเป็นระยะทาง 240 กิโลเมตร ส่วนเส้นทางคมนาคมทางบกจะเริ่มจากชายแดนเชียงของ ผ่านแขวงห้วยทราย ประเทศลาวเชื่อมไปยังชายแดนเมืองสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน

จังหวัดเชียงรายแบ่งเป็น 18 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ อำเภอแม่จัน อำเภอเวียงชัย อำเภอเทิง อำเภอแม่สรวย อำเภอพาน อำเภอป่าแดด อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเวียงแก่น อำเภอขุนตาล อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ลาว อำเภอเวียงเชียงรุ้ง และอำเภอดอยหลวง

ในจังหวัดเชียงราย คนที่มีเชื้อสายจีนยูนนานได้กระจัดกระจายกันไปอาศัยอยู่ตามอำเภอแม่สรวย หมู่บ้านวาวี อำเภอแม่จัน อำเภอหินแตก ดอยแม่สลอง อำเภอแม่สาย บ้านต๋ม บ้านห้วยผึ้ง บ้านถ้ำ อำเภอเชียงของ และ อำเภอเมืองเชียงราย

จะเห็นได้ว่าชาวจีนยูนนานส่วนใหญ่ที่อพยพมาตั้งรกรากที่จังหวัดเชียงรายมักจะอาศัยอยู่ร่วมกันบริเวณดอยแม่สลอง ดอยเทิดไทย หมู่บ้านหินแตก หมู่บ้านวาวี หมู่บ้านห้วยผึ้ง และอำเภอ แม่สาย ซึ่งจังหวัดเชียงรายนับได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีชาวจีนยูนนานอาศัยอยู่จำนวนมาก โดยอาศัยปะปนอยู่กับคนไทย และกลุ่มชาวเขาชาติพันธุ์ ต่าง ๆ ท่ามกลางความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ทำให้สภาพของสังคมชาวจีนมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การอยู่ร่วมกันภายใต้พื้นที่ใหม่ ก่อให้เกิดการผสมกลมกลืน การแลกเปลี่ยน ทางวัฒนธรรม การเปิดรับองค์ความรู้ใหม่ ๆ ตามสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ทำให้เป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาต่อความเป็นตัวตน วัฒนธรรม ภาษาของชาวจีนยูนนานในจังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในหมู่บ้านห้วยผึ้ง ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ อีกทั้งทำการค้นหาข้อมูลจริงจากเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมตามจริง มีการเก็บข้อมูลจากการสำรวจ สัมภาษณ์ เจาะประเด็น จากการเลือกผู้สัมภาษณ์ที่มีความรู้

ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2564)

ความเชี่ยวชาญ เป็นผู้นำชุมชน และบุคคลที่น่าเชื่อถือของชุมชน อีกทั้งผู้เขียนขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชนในการกระจายข่าวสารถึงคนในชุมชน เพื่อขอสัมภาษณ์อย่างเจาะลึกกับผู้นำชุมชนคนปัจจุบันและผู้ก่อตั้งในอดีต เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและสังคมของชาวจีนยูนนาน นอกจากสัมภาษณ์อย่างเจาะลึก ยังทำการบันทึกเสียงผ่านการจำแนกตามลักษณะช่วงอายุของบุคคล ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาให้มากที่สุดจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการค้นคว้าข้อมูลหลัก คือ ผู้นำชุมชน ผู้ก่อตั้งหมู่บ้าน อาจารย์สอนภาษาจีนในหมู่บ้าน นักเรียนนักศึกษา ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านทั้งหมดจำนวน 9 คน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์โดยได้มีการร่างแบบสัมภาษณ์ก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์จริง มีการขออนุญาตนัดหมายและขออนุญาตบันทึกเสียงสำหรับข้อมูลที่ได้มาเกิดจากการลงพื้นที่ทำแบบสอบถามร่วมกับคนในชุมชน รวมถึงสังเกตการณ์จากสถานที่จริงที่เป็นแหล่งศูนย์รวมของคนในชุมชน เช่น ตลาด ร้านอาหาร ร้านค้า มัสยิด และโรงเรียน นอกจากข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจและการสัมภาษณ์ มีการนำประเด็นข้อมูลที่สำคัญมาทำการวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดและทำการสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลเอกสาร เป็นการสำรวจค้นคว้าข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเขียนโดยนักวิชาการ

เพื่อเป็นการทำความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์ของชาวจีนยูนนาน การอพยพ การก่อตั้งชุมชน การดำเนินวิถีชีวิต ภาษาที่ใช้พูด และอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง โดยแหล่งข้อมูลได้แก่ ข้อมูลจากการวิจัยทั้งไทยและจีน บทความวิชาการ หนังสือ วารสารวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

ข้อมูลภาคสนาม การค้นคว้าเก็บข้อมูลภาคสนามนั้น มีการเก็บข้อมูลโดยผ่านการสัมภาษณ์จากผู้นำของหมู่บ้าน ชาวบ้าน อาจารย์ในหมู่บ้าน นักเรียน นักศึกษา มีการพูดคุยอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์อย่างเจาะลึกมีการบันทึกข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผ่านการบันทึกเสียง ทั้งข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา สังคม รวมถึงภาษาจีนท้องถิ่นที่ใช้สนทนาจากกลุ่มย่อย ๆ นอกจากนี้มีการสังเกตการณ์ทั้งในพื้นที่ของชุมชน โรงเรียน ร้านอาหาร ตลาดร้านค้า เพื่อเข้าถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน สภาพแวดล้อม ภาษาที่ใช้ในการพูดคุย การมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนในชุมชน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ชุมชนชาวจีน ยูนนานในหมู่บ้านห้วยผึ้ง ดอยแม่สลอง อำเภอมะป้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ประวัติความเป็นมา

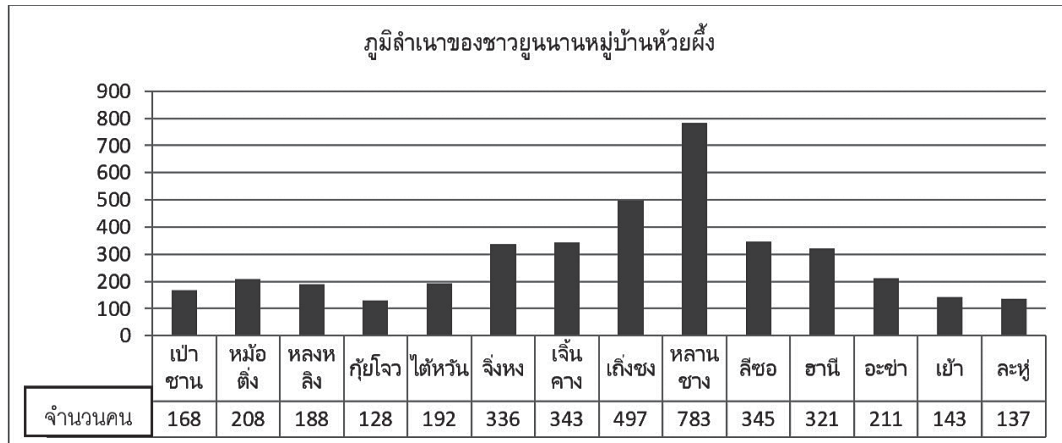
จากบทสัมภาษณ์จาก ตำรวจ แซ่หลัว (16 มิถุนายน 2563) ผู้ใหญ่บ้านห้วยผึ้ง ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ หมู่บ้าน ห้วยผึ้ง ตั้งอยู่ตำบลแม่สลองนอก อำเภอมะป้าหลวง จังหวัดเชียงราย อยู่ห่างทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับดอยเทิดไทยและรัฐฉาน สาธารณรัฐสหภาพพม่า ห่างจากชายแดนพม่าเพียง 10 กิโลเมตร ทิศตะวันตกคือหมู่บ้านอาข่าติดกับหมู่บ้านห้วยหม้อ ทิศเหนือคือหมู่บ้านห้วยหยวก

ทิศใต้ใกล้หมู่บ้านแม่สลอง มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับที่ราบ ถนนหนทางส่วนใหญ่เป็นเนินเขาเนื่องจากอยู่บนเขาสูง มีป่าไม้ปกคลุม และอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 1,960 เมตร หมู่บ้านส่วนใหญ่ตั้งอยู่บริเวณเนินเขา ผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านห้วยผึ้งคือเหล่าผู้อพยพมาจากกองพล 93 ที่ได้อพยพไปประเทศพม่า ประเทศลาว จนมาถึงบริเวณเขตภาคเหนือจังหวัดเชียงรายของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ.2493-2499 การตั้งถิ่นฐานจะกระจายอยู่ในเขตพื้นที่ภูเขาหรือพื้นที่ราบสูงทางภาคเหนือ ในปัจจุบันหมู่บ้านห้วยผึ้งมีจำนวนชาวจีนยูนนานอาศัยอยู่ในหมู่บ้านประมาณ 4,000 กว่าคน ชาวจีนยูนนานมีวัฒนธรรมดั้งเดิมในกลุ่มของตนเองเพราะมีเชื้อสายจีน ภาษาที่ใช้คือภาษาจีนยูนนาน และภาษาจีนกลาง

จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามกับชาวบ้านในหมู่บ้านห้วยผึ้ง (2563) พบว่าจากจำนวนผู้อาศัยประมาณ 800 กว่าหลังคาเรือน (ข้อมูลปี พ.ศ.2563) โดย 79% เป็นชาวจีนยูนนานที่อพยพมาจากทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลยูนนาน ชาวจีนยูนนานส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมมาจากอำเภอหลานชาง (Lancang Lahu Autonomus

County) เป็นเขตปกครองตนเองภายใต้การปกครองของเมืองผู่เอ้อ (Pu'er City) นอกจากนี้ยังมีอำเภอเถิงชง (Tengchong is a county-level city of Baoshan) เป็นเขตปกครองของเมืองเปาซาน อำเภอเจิ้นคาง (Zhenkang County) อยู่ภายใต้การปกครองของเมืองหลินชาง (Lin cang city) ติดกับรัฐฉานของพม่าทางทิศตะวันตก อำเภอจิ่งหง (Jinghong) หรือภาษาไทยเรียกว่าอำเภอเชียงรุ่งเป็นเมืองเอกในเขตปกครองตนเองชนชาติไท สิบสองปันนา เมืองเปาซาน (Baoshan city) อำเภอหลงหลิน (Longlin Various Nationalities Autonomous County) อยู่ในเขตปกครองตนเองภายใต้เขตของเมืองบายเซ้อ (Baise city) ของมณฑลกว่างสี อำเภอหม่อติง (Moding County) ในสิบสองปันนา เมืองกู่ยโจว (Guizhou Province) และได้หวัน (Republic of China) ส่วนอีก 29% นั้น เป็นบรรดาเหล่าชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ได้มีการอพยพมาตั้งรกรากในหมู่บ้าน ได้แก่ เผ่าลีซูหรือลีซอ (Lishu) เผ่าอาฮา (Aka) เผ่าละหู่ (Lahu) เผ่าเย้า (Yao) และเผ่าฮานี (Hanee) เป็นต้น

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ภูมิฐานะของชาวยุณนานในหมู่บ้านห้วยผึ้ง

จากการสำรวจทำแบบสอบถามพบว่า ประชากรในหมู่บ้านห้วยผึ้งส่วนใหญ่อพยพมาจาก มณฑลยูนนาน ส่วนใหญ่อพยพเข้ามาในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ หมู่บ้านห้วยผึ้ง และดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทย จนถึงปัจจุบัน

อัตลักษณ์ด้านวัฒนธรรมแนวคิด ความเชื่อ ศาสนา

ชาวยุณนานในหมู่บ้านห้วยผึ้ง แบ่งกลุ่มตามความเชื่อทางศาสนาได้ 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้ (บทสัมภาษณ์ ดำรง แซ่หลัว วันที่ 6 กรกฎาคม 2560)

1. หุยเจียว คือคำที่ใช้เรียกชาวจีนที่นับถือศาสนาอิสลาม เป็นชาวยุณนานมุสลิม ให้ความสำคัญกับการเซ่นไหว้พระเจ้าเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรก มีมัสยิด เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวจีนมุสลิม

2. จิตูเจียว คือคำที่ใช้เรียกศาสนาคริสต์ คำว่า จิตู หมายถึง พระเยซู ชาวยุณนานที่นับถือ

ศาสนาคริสต์มีอยู่จำนวนน้อยเมื่อเทียบกับศาสนาอื่น ๆ ชาวยุณนานจิตูเจียว จะมีอาคารเล็ก ๆ เป็นสถานที่ทำพิธีกรรมทางศาสนาในหมู่บ้าน

3. ฮันเจียว เป็นกลุ่มชาวยุณนานที่นับถือศาสนาพุทธนิกายมหายานผสมผสานลัทธิเต๋า จัดเป็นคนกลุ่มใหญ่ในหมู่บ้านห้วยผึ้ง จะมีศาลเจ้า และในบ้านจะมีหิ้งบูชาบรรพบุรุษ แต่ถึงแม้ว่าในหมู่บ้านจะนับถือนิกายมหายาน แต่ก็พบว่าในหมู่บ้านก็มีวัดที่เป็นนิกายหินยานด้วยเช่นกัน

อัตลักษณ์ด้านบรรทัดฐานอาชีพและวิถีชีวิต

ชาวยุณนานในหมู่บ้านห้วยผึ้ง เป็นชนกลุ่มน้อยที่นับว่ามีคุณภาพชีวิตที่ดี มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ดังนั้นเราจึงจะเห็นความหลากหลายทางการประกอบอาชีพ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ของอาจารย์ หยงหมิง แซ่จาง (บทสัมภาษณ์ วันที่ 12 กรกฎาคม 2560) สามารถทราบถึงอาชีพของชาวยุณนานได้ ดังนี้

1. การทำเกษตรกรรม มีการปลูกข้าวโพดเป็นหลัก ปลูกข้าว ทำไร่หมุนเวียน ปลูกถั่ว ปลูกผลไม้ เป็นต้น

2. การเลี้ยงสัตว์ สัตว์ที่ชาวจีนยูนนานนิยมเลี้ยงไว้ขาย คือ หมู วัว ควาย ไก่ เป็ด และลา อีกทั้งยังเลี้ยงไว้เพื่อประกอบพิธีกรรมอีกด้วย

3. การค้าขาย เป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวจีน ยูนนาน ชาวจีนในหมู่บ้านนิยมเปิดร้านค้าภายในหมู่บ้าน ทำการค้าขายกับชาวเขา ทำกิจการร้านอาหารมีทั้งอาหารจีน อาหารไทย แต่ส่วนใหญ่จะพบร้านอาหารจีนที่เป็นอาหารถิ่นของชาวจีนยูนนาน

4. อาชีพด้านงานบริการที่ใช้ความรู้และภาษา เนื่องด้วยชาวจีนยูนนานเป็นผู้ใฝ่รู้การศึกษา ทางบ้านมีฐานะดีกว่าชนกลุ่มน้อยกลุ่มอื่น ๆ ดังนั้นจึงพบว่า ชาวจีนยูนนานได้รับการศึกษาที่ดีและการทำงานที่ดี เช่น มัคคุเทศก์ อาจารย์ พนักงานบริษัท เป็นต้น อีกทั้งยังได้รับโอกาสในการทำงานยังต่างประเทศอีกด้วย

อัตลักษณ์วัฒนธรรมการกิน

ชาวจีนยูนนานมีวัฒนธรรมในการกินคล้ายกับหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นคนไทย คนจีน คนไทยพื้นเมือง คนไทยใหญ่ หรือคนพม่า ดังนั้นอาหารจึงมีความหลากหลายที่เต็มไปด้วยอัตลักษณ์เฉพาะที่มีแค่ในชาวจีนยูนนาน สิ่งที่นิยมรับประทานและสามารถพบเห็นในตลาดชาวจีนยูนนาน ได้แก่ ผักดองใส่พริก บุก ขนมจีนยูนนาน ข้าวผืน ข้าวปึก ข้าวซอย เป็นต้น การรับประทานอาหารในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ข้าวสวย เต้าหู้ เต้าหู้ยี้ ผักดอง และผักตาแห้ง เป็นต้น ชาวจีนยูนนานรู้จักวิธี

การถนอมอาหารทำให้เก็บไว้ได้นาน วัฒนธรรมการรับประทานอาหารอีกอย่างหนึ่งของชาวจีนยูนนานคือการใช้ตะเกียบคีบอาหารแทนการใช้ช้อนส้อม นอกจากนั้นการดื่มชายังเป็นสิ่งที่ชาวจีนยูนนานนิยมปฏิบัติอยู่ในชีวิตประจำวัน นับได้ว่าเป็นวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวจีนยูนนาน แต่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต่างอาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกันจึงมีการเรียนรู้และหิบบิยม ผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมการกินของคนแต่ละกลุ่ม จนบางครั้งทำให้ยากที่จะแยกแยะได้ว่าเป็นอาหารดั้งเดิมจากกลุ่มไหน

อัตลักษณ์วัฒนธรรมด้านภาษา

ลักษณะของภาษา

1. ภาษาจีนท้องถิ่น

ชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านห้วยผึ้งมีการใช้ภาษาที่หลากหลาย เช่น ภาษาจีนกลาง ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยใหญ่ และภาษาชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เป็นต้น แต่ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คือ ภาษาจีนอื่นหนานหว่าในตระกูลจีน – ทิเบต (Sino-Tibetan) ในกลุ่มภาษาจีนแมนดารินตะวันตกเฉียงใต้ (South Western Mandarin) ภาษานี้มีความใกล้เคียงกับภาษาจีนแมนดาริน แต่การออกเสียงคำและการใช้คำศัพท์มีความแตกต่างกัน กลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ก็สามารถพูดอื่นหนานหว่าได้ และภาษาอื่นหนานหว่ากลายเป็นภาษากลางระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ชาวจีนยูนนานที่แต่งงานกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นลูกหลานมักจะใช้ภาษาอื่นหนานหว่าตามบิดามารดา ส่วนเด็กและเยาวชน จะพูดได้อย่างน้อย 2 ภาษา คือภาษาอื่นหนานหว่า (เรียนจาก บิดาหรือมารดา) และภาษาจีนกลาง (เรียนที่โรงเรียน)

2. ภาษาจีนกลาง

การใช้ภาษาจีนกลางของชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านห้วยผึ้งในปัจจุบันนั้น มีบทบาทในกลุ่มทหารจีนคณะชาติอพยพด้วยการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนที่จัดขึ้นโดยการได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาจีนจากทางรัฐบาลไต้หวันในชุมชนทหารจีนคณะชาติอพยพ ภาษาจีนนั้นเป็นภาษาที่สืบเนื่องจากชนชาติที่มีอารยธรรมมายาวนาน ดังนั้น ภาษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการเข้าถึงความเป็นอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ที่ยิ่งใหญ่ ที่จะเข้าใจในปรัชญาการดำเนินชีวิตของคนจีน ดังนั้น ภาษาจีนจึงเป็นสิ่งที่คู่กับความเป็นจีนอย่างเหนียวแน่น ชาวจีนยูนนานจึงให้ความสำคัญกับภาษาจีนอย่างยิ่ง มีการเปิดสอนภาษาจีนในชุมชนอย่างกว้างขวางทั้งที่เป็นชุมชนชาวจีนอพยพ ทำให้คนจีนในเมืองไทยต่างส่งลูกหลานไปเรียนภาษาจีนในชุมชนเหล่านี้ ต่อมาหลังจากสิ้นสุดสงครามเย็น ประเทศจีนได้เปลี่ยนแปลงนโยบายเปิดประเทศ ในยุคเติ้งเสี่ยวผิง ความสำคัญของภาษาจีนจึงทวีความสำคัญขึ้น ที่ว่าเป็นภาษาในการค้าขายที่สำคัญเนื่องจากชาวจีนมีประชากรมากถึงหนึ่งพันสามร้อยล้านคน ทำให้ชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านเห็นความสำคัญ ส่งลูกหลานไปศึกษาภาษาจีนกลางเพื่อต่อยอดการศึกษาของลูกหลานชาวจีนต่อไป

3. ภาษาไทย

ชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านสามารถใช้ภาษาไทยภาคกลางในการติดต่อสื่อสารและค้าขาย อีกทั้งการที่ชาวจีนยูนนานได้รับการศึกษาจากโรงเรียน มหาวิทยาลัยของประเทศไทยทำให้ชาวจีนในหมู่บ้านให้ความสำคัญต่อการศึกษาเยาวชนรุ่นใหม่จึงมีความสามารถทางภาษาได้หลากหลายมากกว่าสองภาษาขึ้นไป ใช้ภาษาไทยกลางในการเรียนการสอน อีกปัจจัยหนึ่งคือชาวจีนในหมู่บ้านมีการแต่งงานกับคนไทยทำให้ลูกหลานมักใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในการสื่อสารเช่นกัน

ปัจจัยและสภาพแวดล้อมของภาษาที่ส่งผลต่อชาวจีนยูนนาน

ด้วยบริบทของความเป็นพหุวัฒนธรรมของพื้นที่เชียงรายเอื้อให้ภาษาของแต่ละชาติเป็นอัตลักษณ์ที่มีการผสมผสาน (Acculturation) มากที่สุด การที่ชาวจีนยูนนานสามารถอาศัยอยู่ในพื้นที่ได้อย่างดีนั้นจำเป็นต้องอาศัยการรับเอาภาษาพื้นถิ่นเข้ามาร่วมด้วย เพื่อให้ชาวจีนยูนนานที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงรายได้รับการยอมรับเป็นพลเมืองเช่นเดียวกับคนในท้องถิ่น เกิดการผสมกลมกลืนของวัฒนธรรมได้อย่างดี อีกทั้งการเปิดรับภาษาอื่นเอื้อประโยชน์ทางการค้าขาย โดยส่วนมากแล้วในครอบครัวให้การสนับสนุนลูกหลานของตนเรียนภาษาจีน ในขณะที่เติบโตท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันมากขึ้น

ตารางที่ 2 การใช้ภาษาสำหรับการสื่อสารของคนในครอบครัวหมู่บ้านห้วยผึ้ง

การสื่อสารทั้งสองฝ่าย		1	2	3	4	5
ผู้สูงอายุ กับคนรุ่นหลัง	พ่อแม่กับลูก	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	ปู่ย่ากับหลาน	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	พ่อแม่สามีกับลูกสะใภ้	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
คนรุ่นหลัง กับผู้สูงอายุ	ลูกกับพ่อแม่	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	หลานกับปู่ย่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	ลูกสะใภ้กับพ่อแม่สามี	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
ระหว่างคน รุ่นเดียวกัน	ระหว่างปู่ย่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	ระหว่างพ่อแม่	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	ระหว่างพี่น้อง	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	หลานชายและลูกหลาน	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	เจ้าบ้านกับผู้มาเยือน	ภาษาไทย ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาไทย ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาไทย ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาไทย ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาไทย ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	ผู้มาเยือน ที่มีเชื้อสายจีน	ภาษาจีนกลาง	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีนกลาง	ภาษาจีนกลาง
	กับข้าราชการ เชื้อสายจีน	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า
	กับอาจารย์ที่มี เชื้อสายจีน	ภาษาจีนกลาง	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า	ภาษาจีนกลาง	ภาษาจีนกลาง	ภาษาจีน อื่นหนานหว่า

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การสื่อสารทั้งสองฝ่าย		1	2	3	4	5
ระหว่างคน รุ่นเดียวกัน	กับผู้มาเยือน ที่มีเชื้อสายจีน	ภาษาจีน อิ่นหนานหว่า ภาษาจีนกลาง	ภาษาจีน อิ่นหนานหว่า ภาษาจีนกลาง	ภาษาจีน อิ่นหนานหว่า ภาษาจีนกลาง	ภาษาจีน อิ่นหนานหว่า	ภาษาจีน อิ่นหนานหว่า
	คนไม่รู้จัก	ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยใหญ่	ภาษาจีน อิ่นหนานหว่า	ภาษาจีนกลาง	ภาษาไทยกลาง	ภาษาจีน อิ่นหนานหว่า

หมายเหตุ: ภาษาจีนอิ่นหนานหว่า จัดอยู่ในตระกูลจีน-ทิเบต(Sino-Tibetan) ในกลุ่มภาษาจีนแมนดาริน ตะวันตกเฉียงใต้ (South Western Mandarin)

จากการค้นคว้าสำรวจ (ข้อมูลจากปี พ.ศ. 2560) เพื่อให้ทราบถึงครอบครัวส่วนใหญ่ มีลักษณะการเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารของ ชาวบ้านในหมู่บ้านเราจึงเลือกสำรวจเป็นจำนวน 5 ครอบครัวโดยสรุปได้ดังนี้

จากผลสำรวจการสุ่มสอบถามครอบครัว ในหมู่บ้านห้วยผึ้งจำนวน 5 ครอบครัวนั้น สรุปได้เลยว่าภาษาที่ชุมชนชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านใช้มีความ หลากหลาย ทั้งภาษาจีนกลาง ภาษาไทย แต่ภาษา ที่ใช้ในชีวิตประจำวันคือ ภาษาจีนอิ่นหนานหว่า ซึ่งเป็น ภาษากลางในการสื่อสารกับคนในชุมชน แม้แต่กับ ชาวชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาอิ่นหนานหว่าเป็นภาษากลาง ในการสื่อสาร สิ่งที่สำคัญที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก สภาพแวดล้อมที่บิดามารดาใช้ภาษาจีนอิ่นหนานหว่า ทำให้เด็กเยาวชนจีนยูนนานเติบโตท่ามกลาง สภาพสังคมที่มีชาวจีนยูนนาน ภาษาอิ่นหนานหว่า จึงเป็นภาษาหลักของคนในหมู่บ้านนั่นเอง

แต่ถึงอย่างไรก็ตามถ้าหากมีผู้มาเยือน ที่ไม่ใช่ชาวจีนยูนนาน ก็ยังสามารถใช้ภาษาจีนกลาง และภาษาไทยกลางในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี

ทัศนคติที่มีต่อภาษา

1. พ่อแม่คาดหวังให้ลูก ๆ สามารถใช้ ภาษาจีนกลางและภาษาไทยได้ดีไปพร้อม ๆ กัน โดยที่พวกเขาคิดว่าในขณะที่เรียนภาษาไทยแล้ว ก็ควรที่จะเรียนภาษาจีนให้ดีด้วย เพื่อการแข่งขัน ในการทำงานและตัวเลือกในการทำงานที่มากขึ้น จึงทำให้มีการสนับสนุนให้ลูกหลานไปเรียนภาษาไทย ทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน อีกทั้งผลักดัน ให้ลูกหลานไปศึกษาต่อภาษาจีนกลางยังประเทศจีน อีกด้วย

2. การอนุรักษ์ภาษาจีนดั้งเดิม ภาษาจีน ยูนนานก็เป็นสิ่งรับรองว่าคนในชุมชนห้วยผึ้ง ส่วนใหญ่คือคนจีนที่สืบเชื้อสายจีนยูนนาน โดยแท้จริง ชาวจีนยูนนานร่วมมือกันเพื่อที่จะ รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีชีวิตที่เป็น อัตลักษณ์ของชาวยูนนานให้คงอยู่ต่อไป แต่การ ที่ต้องเผชิญหน้ากับสถานการณ์และเศรษฐกิจ ของโลกที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ทำให้ชาวบ้าน ต้องมีการปรับตัว ดังนั้นคิดว่าการเรียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาจีนกลางเป็นเรื่องที่สำคัญมาก

ที่จะต้องศึกษาเพื่อคุณภาพชีวิต ถึงแม้ว่าชาวบ้านในชุมชนต้องการอนุรักษ์ความเป็นชาวจีนยูนนานที่ตั้งเดิมก็ตาม

3. ในมุมมองของคนเชื้อสายจีนยูนนานในหมู่บ้านห้วยผึ้ง ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรสำคัญมากมาย โดยเฉพาะธรรมชาติที่งดงามทำให้ประเทศไทยเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว จนมีนักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ มากมายมาสัมผัสกับความงดงามของประเทศไทย โดยเฉพาะทางภาคเหนือที่มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ทำให้การที่คนรุ่นหลังในหมู่บ้านมีความสนใจเรียนภาษาอังกฤษและภาษาจีนกลางเพิ่มขึ้น ไม่เพียงแต่ที่จะสามารถนำมาใช้ในการสื่อสารทั่วไป อีกทั้งยังทำให้พวกเขาสามารถสร้างอาชีพการให้บริการด้านการท่องเที่ยวและพัฒนาอาชีพให้ดีขึ้นในเวลาเดียวกันอีกด้วย

4. ภาษาจีนยูนนานในประเทศไทยจะไม่มีสูญหายไปตราบดีที่คนในหมู่บ้านยังคงถ่ายทอดภาษาสู่ลูกหลานรุ่นต่อรุ่นสืบต่อไป จากพ่อแม่สู่ลูกจึงทำให้ลูกหลานใช้ภาษาจีนยูนนานจนถึงปัจจุบัน

สรุปได้ว่า ในเรื่องทัศนคติของคนในหมู่บ้านห้วยผึ้งที่มีต่อภาษานั้น ถึงแม้ว่าภาษาจีนยูนนานจะยังคงมีการอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปชั่วลูกชั่วหลาน แต่ชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านก็ไม่ปิดกั้นในเรื่องของการเรียนรู้ภาษาต่าง ๆ อีกทั้งยังให้การสนับสนุนเด็ก ๆ ได้เรียนทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนกลางอีกด้วย ลูกหลานชาวจีนยูนนานเหล่านี้ได้รับประโยชน์จากการศึกษาภาษาและสามารถเข้าถึงทรัพยากรทางสังคมในมิติต่าง ๆ ได้ดีและยังคงสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารและสื่อความหมายเชิงคุณค่าและวัฒนธรรมในมิติทางอุดมการณ์ในชีวิตประจำวันได้

อภิปรายผล

ด้วยสภาพแวดล้อม สภาพสังคม ส่งผลให้ชาวจีนในหมู่บ้านห้วยผึ้งนั้นมีการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวเพื่อก่อให้เกิดการยอมรับระหว่างกลุ่มคนในสังคม โดยเฉพาะกลุ่มสังคมอื่นที่ไม่ใช่ชาวจีนยูนนาน ชาวจีนยูนนานในเมืองไทยจึงมีการผสมผสานหิบบัณฑิตวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่นภาคเหนือมาผสมผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง เกิดอัตลักษณ์เฉพาะกลุ่มเป็นของตนเอง เช่น การพูด การกิน ประเพณีเทศกาลต่าง ๆ ที่มีทั้งความเป็นไทย ความเป็นจีน อาทิเช่น ความสามารถในการสื่อสารภาษาที่หลากหลาย เช่น ภาษาไทยกลาง ภาษาจีนกลาง ภาษาจีนยูนนาน อัตลักษณ์เหล่านี้เป็นสิ่งที่ชาวจีนยูนนานในไทยได้สร้างขึ้นเพื่อที่บ่งบอกการมีตัวตนในพื้นที่ของสังคมที่กว้างขึ้นไม่ใช่เพียงแค่กลุ่มเฉพาะชาติพันธุ์

จากการที่ได้เข้าไปศึกษาทำให้เข้าใจวิถีชีวิตของชาวจีนยูนนานมากขึ้น ทั้งในเรื่องการปรับตัวที่สามารถเข้ากับสภาพแวดล้อมของภาคเหนือประเทศไทยได้เป็นอย่างดี และได้เห็นความหลากหลายในชาติพันธุ์ที่สามารถอยู่ร่วมกันกับคนท้องถิ่นในสังคมได้อย่างสงบสุข เป็นกลุ่มชนกลุ่มหนึ่งที่ดำรงความเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นกลายเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ทำให้จังหวัดเชียงรายก่อเกิดสถานที่ท่องเที่ยวมากมายหลายแห่ง ก่อเกิดเศรษฐกิจการค้าที่เติบโต อีกทั้งความเป็นผู้ฝึกฝนการศึกษายังทำให้ชาวจีนยูนนานนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน ทำให้หมู่บ้านมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี เราจึงสามารถเห็นการเติบโตทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนในชุมชนได้ และสุดท้าย

ยังเป็นการจุดประกายก่อให้เกิดความเข้าใจในความเป็นมาตั้งแต่อดีตของชาวจีนยูนนานอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าประวัติความเป็นมาของชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านห้วยผึ้ง ดอยแม่สลอง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พบว่า ชาวจีนยูนนานมักจะเลือกพื้นที่อยู่อาศัยอยู่ในบริเวณที่สูงบนภูเขาตามชายแดนไทยพม่า ชุมชนชาวจีนยูนนานเลือกที่อาศัยอยู่ตามชายแดน มีการสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยอยู่อย่างเป็นระเบียบสะอาดเรียบร้อย เป็นสัดส่วน บ้านเรือนมีเอกลักษณ์เฉพาะชาวจีนยูนนานยังคงรักษาความเป็นอัตลักษณ์ที่เคยมีมาในรุ่นบรรพบุรุษไม่ว่าจะเป็นความเชื่อ ศาสนา อาหาร อาชีพและวิถีชีวิต ศิลปะและหัตถกรรมให้คงอยู่ต่อไป ถึงแม้ว่าสภาพแวดล้อมจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแต่ก็ไม่ได้ส่งผลต่อวิถีชีวิตของชาวจีนยูนนานจนถูกกลืนเข้ากับบริบทของความ เป็นไทยไปแทบจะหมดสิ้น แต่ชาวจีนยูนนานมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สภาพสังคม และสามารถดำรงอยู่ในประเทศไทยได้อย่างสงบสุข เราจึงเห็นได้ว่าชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านมีความสามารถที่หลากหลาย เช่นการใช้ภาษาที่หลากหลาย ผู้สูงอายุในหมู่บ้านถึงแม้จะไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้

เพราะไม่ได้ได้รับการศึกษา แต่ตั้งแต่วัยกลางคนจนถึงรุ่นลูกหลานก็ได้รับการศึกษาที่ดีทำให้มีความสามารถการใช้ภาษาอย่างหลากหลาย ทั้งภาษาจีนกลาง ภาษาไทย ทำให้ชาวจีนยูนนานรุ่นหลังในหมู่บ้านมีอาชีพที่ดี คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจในชุมชนที่ดีมาจนถึงทุกวันนี้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านห้วยผึ้ง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีประเด็นที่ควรศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรศึกษาการเปรียบเทียบวิถีชีวิตชนบทรรมนิยมประเพณีวัฒนธรรมของชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านห้วยผึ้งกับชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านอื่นเพื่อจะได้เห็นถึงความแตกต่างของชาวจีนยูนนานแต่ละหมู่บ้านมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาแนวคิด ทักษะคติและความรู้สึกของชาวจีนยูนนานที่อาศัยในประเทศไทยในปัจจุบันกับการปักหลักถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย ทั้งคนที่ได้รับสิทธิเป็นพลเมืองของประเทศไทยกับคนที่ได้ยังไม่ได้รับสิทธิในการทำบัตรประจำตัวประชาชน

3. ควรศึกษาการใช้ภาษาจีนยูนนานท้องถิ่นของชาวจีนยูนนานในหมู่บ้านห้วยผึ้งนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างกับภาษาจีนกลาง

REFERENCES

- Qingsha, D. (2009). **Status Quo of the Akha Nationality and Its Speakers in Wawee Township, Thailand**. Peking. China Social Sciences Press.
- Huawen, Z. & Yuling, M. (1997). **Kunming Dialect Dictionary**. Yunnan: Yunnan Education Publishing House.
- Zhengyan, L., Mingkai, G. & Shuiqian, M. (1984). Shi Youwei. **A Dictionary of Chinese Loanwords**. Shanghai: Shanghai Lexicographical Publishing House.
- Rong, L. (1998). **Guiyang Dialect Dictionary**. Jiangsu: Jiangsu Education Publishing House.
- Guangzhou Foreign Languages Institute. (1994). **Thai-Chinese Dictionary**. Peking: Commercial Press.
- Xude, Y. (2002). **The Hui Nationality Trade caravan and the Southwest Silk Road Network——A case study of Yunnan Muslims in northern Thailand**. Yunnan: Yunnan University
- Ping, H. (2005). Yunnan people emigrated to Southeast Asia. **Journal of Yunnan University**. 2005(3) : 61-74.
- Peilin, C. (2008). **Comparison of Chinese and Thai Kinship Terms**. Xiamen: Xiamen University.
- Xinyu, W. (2010). **Research on the Method of Formation and Word Formation of Thai New Words**. Yunnan : Yunnan University of Nationalities.
- Jingmin, S. (2000). **A comparative study of Loan words in Hong Kong**. Shanghai: East China Normal University.
- Yanmei, P. (2010). **Research on Foreign Words in Burmese**. Yunnan : Yunnan University of Nationalities.
- Lei, Z. (2010). **A comparative study of Chinese and Thai word formation**. Yunnan: Yunnan University of Nationalities.
- Huilin, C. (2008). **Borrowing of Chinese in Thai loanwords**. Xiamen : Xiamen University.
- Yipeng, L. (2008). **Investigation and research on the status quo of the Use of Foreign Language Words**. Life Week : Hebei University.
- Jarenwong, K. (1990). **Study of Chinese immigrants (93 Brigade) in Northern Border Thailand**. Economic, Social and Political Changes. Community Research and Development Institute Payap University.
- Prapatpong, P. (2010). **Dynamics of Being Yunnanese-Chinese in Northern Thailand: The Integrations Into Thai-State**. Ph.D. Dissertation. Chiangrai: Mae Fah Luang University.

Saeluo, D. (Interviewed on 16 June 2020). The head of Ban Huai Phueng Village Doi Mae Salong, Mae Fah Luang District, Chiang Rai Province.

Pitsitpanporn, N. (2005). *Ethnic Groups Encyclopedia in Thailand: Chinese Yunnan*. Bangkok : Aekpimthai.

Suntornpasut, S. (2005). *Ethnic relations: Fundamental concepts in anthropology in studying ethnic identity of nations and organization of ethnic relations*. Bangkok: Ancient city.

Yongming, Z. (Interviewed on 12 July 2020) Chinese Teacher in Zhonghua School, Ban Huai Phueng Village Doi Mae Salong, Mae Fah Luang District, Chiang Rai Province.

.....